

7/8106

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/1951/4827
Konu : Yazılı soru önergesi

19.10.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 04/06/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13467 sayılı yazı,
b) 16/06/2009 tarihli ve 1392/3103 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili Sırrı Sakık tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8106 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/1949/4825

.../.../2009

Konu : Yazılı soru önergesi

Sayın Sırrı SAKIK
Muş Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/8106 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1. "Tutuklama nedenleri" kenar başlıklı 100. maddesinin birinci fıkrasında, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebileceği;

2. "Tutuklama kararı" kenar başlıklı 101. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verileceği; bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterileceği ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukukî ve fiilî nedenlere yer verileceği; ikinci fıkrasında, tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda, hukukî ve fiilî nedenler ile gerekçelerinin gösterileceği; kararın içeriğinin şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirileceği, ayrıca bir örneği yazılmak suretiyle kendilerine verileceği ve bu hususun kararda belirtileceği; beşinci fıkrasında, verilen kararlara itiraz edilebileceği;

3. "Şüpheli veya sanığın salıverilme istemleri" kenar başlıklı 104. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanığın salıverilmesini isteyebileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verileceği, ret kararına itiraz edilebileceği;

4. "Tutukluluğun incelenmesi" kenar başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutukevinde bulunduğu süre içinde ve en geç otuzar günlük süreler itibarıyla tutukluluk hâlinin devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından 100. madde hükümleri göz önünde bulundurularak karar verileceği; ikinci fıkrasında, tutukluluk durumunun incelenmesinin, birinci fıkrada öngörülen süre içinde şüpheli tarafından da istenebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır. Bu hükümler çerçevesinde, tutuklamaya, tutukluluğun devamına veya tahliye karar vermek yetkisi hâkim veya mahkemeye ait bulunmakta olup, Anayasanın "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesindeki amir hükmü uyarınca, bu konuda Bakanlığımızca yapılabilecek herhangi bir husus bulunmamaktadır.

II- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda birçok yeni ve çağdaş hükümlere yer verilmiştir. Bu kapsamda; bilirkişi, telekomünikasyon yoluyla yapılan haberleşmeye girme, adli kontrol, haksız yakalama ve tutuklama tazminatı, kamu davasının açılması, iddianamenin değiştirilmesi, geri alınması, gaipilerin ve tüzel kişilerin yargılanması, uzlaşma, fuhuş için aracılık suçlarına ilişkin hükümler, kaçaklar hakkında alınabilecek tedbirler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı nedeniyle hükümlü lehine yargılamanın yenilenmesine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

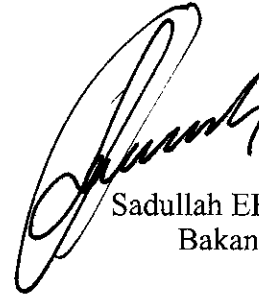
Bu hükümlerin yanı sıra, 03/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunla Anayasanın 19. maddesinde yapılan değişiklikle, haksız yakalama ve tutuklama tazminatı ödenmesinin "tazminat hukukunun genel prensipleri"ne göre istenebileceği hükme bağlandığından, 07/05/1964 tarihli ve 466 sayılı Kanun Dışı Yakalanan veya Tutuklanan Kimselere Tazminat Verilmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılarak Anayasa değişikliğinin gerektirdiği hükümlerin Ceza Muhakemesi Kanununa yansıtılması amaçlanmıştır.

Öte yandan, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, yeni hüküm ve değişikliklerin kanunlaşp yürürlüğe girmelerine kadar ve bunların uygulamasında doğabilecek boşluk veya tereddütlere yer bırakılmaması amacıyla, 23/03/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

5320 sayılı Kanunun 12. maddesinin birinci fıkrasında yer alan, "1 Nisan 2008" ibaresi, 26/02/2008 tarihli ve 5739 sayılı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un çerçeve 6. maddesiyle, uygulamada doğabilecek tereddütlerin giderilmesi gerekçesiyle, "31 Aralık 2010" şeklinde değiştirilmiştir.

III- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının 23/06/2009 tarihli ve 2009/3004-2 B.M. sayılı yazısıyla, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinin 2005/58 Esas sayılı dosyasında, tutuklu olarak yargılanan soru önergesinde adı geçen kişiler hakkında, anılan Mahkemece 16/11/2007 tarihinde 2005/58 Esas, 2007/422 Karar sayısıyla mahkûmiyet ve düşme kararları verildiği; Kararın temyiz edilmesi sonucu 08/10/2008 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği ve henüz dönmediği bildirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan